

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล และอภิปรายผล

ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษา ความคิดเห็นของเกษตรกรต่อการดำเนินงานศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล ในจังหวัดเชียงใหม่ผู้วิจัยได้แบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 4 ตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจ และสังคมของเกษตรกร

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของเกษตรกรต่อการดำเนินงานศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment) เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรอิสระ คือ อายุ ระดับการศึกษา รายได้รวมของเกษตรกร แรงงานในครัวเรือน พื้นที่ทำกิน การได้รับข้อมูลข่าวสารด้านการเกษตร จากศูนย์ถ่ายทอดฯ และระยะเวลาที่เดินทางจากบ้านถึงศูนย์ฯ

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ 7 ตัวคือ

1. อายุ
2. ระดับการศึกษา
3. รายได้รวมของเกษตรกร
4. แรงงานในครัวเรือน
5. พื้นที่ทำกิน
6. การได้รับข้อมูลข่าวสารด้านการเกษตรจากศูนย์ถ่ายทอดฯ
7. ระยะเวลาที่เดินทางจากบ้านถึงศูนย์ฯ

กับความคิดเห็นของเกษตรกร ในความเหมาะสมของกิจกรรม ความเชื่อถือของกิจกรรม และประโยชน์ของกิจกรรมที่ได้รับจากศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล ด้วยวิธีวิเคราะห์ถดถอยพหุ (Multiple Regression Analysis) แบบขั้นบันได (Stepwise Method)

ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะของเกษตรกร

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจ และสังคมของเกษตรกร
ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นเกษตรกรที่อยู่ในอำเภอต่างๆที่ทำการสุ่มจำนวน 240
คน การวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏผลดังนี้

1.1 เพศ

จากการวิจัยประชากรกลุ่มตัวอย่างที่ผู้วิจัย ได้กำหนด ส่วนใหญ่ เป็นเพศชาย ร้อยละ 75 และเป็นเพศหญิง ร้อยละ 25 (ตารางที่ 1) ทั้งนี้เนื่องจากเกษตรกรส่วนใหญ่ ที่ทำการเกษตรจะเป็นเพศชาย และสอดคล้องกับเพศชายที่เป็นประชากรกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ร้อยละ 85.9 จะเป็นหัวหน้าครัวเรือนด้วย (พิระชัย,2545:33)

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละเพศของเกษตรกร

เพศ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
ชาย	180	75
หญิง	60	25
รวม	240	100

1.2 อายุ

จากการวิจัยพบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 75.41 มีอายุอยู่ระหว่าง 40-49 ปี รองลงมา ร้อยละ 15.00 มีอายุอยู่ระหว่าง 30-39 ปี ส่วนเกษตรกรส่วนน้อย ร้อยละ 9.58 จะมีอายุอยู่ระหว่าง 50-59 ปี (ตารางที่ 2) ซึ่งจะเห็นได้ว่าเกษตรกรส่วนใหญ่จะมีอายุอยู่ในช่วงวัยกลางคน เช่นเดียวกับ กลุ่มประชากรที่ได้รับสื่อภาคการเกษตร ส่วนใหญ่จะมีอายุระหว่าง 40-49 ปี เกษตรกรจะอยู่ในช่วงวัยกลางคน (พิระชัย,2545:33) ดังนั้นเราอาจกล่าวได้ว่า แรงงานภาคการเกษตรส่วนใหญ่จะอยู่ในช่วงอายุและวัยดังกล่าวนี้มาก

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละอายุของเกษตรกร

อายุ (ปี)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
30 - 39	36	15.00
40 - 49	181	75.41
50 - 59	23	9.58
รวม	240	100.00
อายุต่ำสุด = 35 ปี	อายุเฉลี่ย = 44.03 ปี	
อายุสูงสุด = 59 ปี	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 4.52	

1.3 ระดับการศึกษา

จากการวิจัยพบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ ร้อยละ 54.2 จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น รองลงมาร้อยละ 29.6 จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และเกษตรกรส่วนน้อย ร้อยละ 0.4 จบการศึกษาระดับปริญญาตรี (ตารางที่ 3)

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละระดับการศึกษาของเกษตรกร

ระดับการศึกษา	จำนวน(คน)	ร้อยละ
ไม่ได้เรียนหนังสือ	0	0
ประถมศึกษา	23	9.6
มัธยมศึกษาตอนต้น	130	54.2
มัธยมศึกษาตอนปลาย	71	29.6
อนุปริญญา	15	6.3
ปริญญาตรีขึ้นไป	1	0.4
รวม	240	100.00

1.4 รายได้ของเกษตรกร

จากการวิจัยรายได้ของเกษตรกรในรอบปี ผู้วิจัยได้แบ่งรายได้ออกเป็น 2 อย่าง คือ รายได้จากภาคเกษตร และ รายได้นอกภาคเกษตร โดยพบว่า รายได้จากภาคเกษตรในรอบปี ในด้านการผลิตพืช และการเลี้ยงสัตว์ เกษตรกรส่วนใหญ่ ร้อยละ 43.30 มีรายได้อยู่ระหว่าง 10,001 –20,000 บาท รองลงมา ร้อยละ 34.00 มีรายได้ระหว่าง 20,001 –30,000 บาท และเกษตรกรส่วนน้อยอีกร้อยละ 0.80 เป็นเกษตรกรที่มีรายได้ 50,001 บาทขึ้นไป(ตารางที่ 4)

ตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละรายได้จากภาคเกษตรในรอบปี

รายได้จากภาคเกษตร(บาทต่อปี)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
0 - 10,000	6	2.50
10,001 - 20,000	104	43.30
20,001 - 30,000	82	34.00
30,001 - 40,000	39	16.20
40,001 - 50,000	7	2.90
50,001 บาทขึ้นไป	2	0.80
รวม	240	100.00

รายได้จากภาคเกษตรต่ำสุด = 10,000บาทต่อปี รายได้จากภาคเกษตรเฉลี่ย = 26,064.58 บาทต่อปี
รายได้จากภาคเกษตรสูงสุด = 60,000 บาทต่อปี ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 8876.12

และรายได้นอกภาคเกษตร จากการวิจัยรายได้นอกภาคเกษตรต่อปีของเกษตรกรส่วนใหญ่จะไม่มีรายได้นอกภาคเกษตร ร้อยละ 54.6 ส่วนเกษตรกรที่มีรายได้นอกภาคเกษตรส่วนใหญ่ ร้อยละ 18.8 มีรายได้อยู่ระหว่าง 5,001 –10,000 บาท รองลงมา ร้อยละ 16.2 เกษตรกรมีรายได้นอกภาคเกษตรอยู่ระหว่าง 15,001 –20,000 บาท และอีกร้อยละ 2.1 เกษตรกรส่วนน้อยที่มีรายได้นอกภาคเกษตรตั้งแต่ 20,001 บาทขึ้นไป(ตารางที่ 5) ผู้วิจัยสังเกตว่ารายได้นอกภาคเกษตรที่เกษตรกรได้รับจะได้อาจมาจากการรับจ้างแรงงาน เช่นงานช่างก่อสร้าง ช่างปูน ช่างไม้ ตลอดจนการรับจ้างเก็บเกี่ยวผลผลิตทางการเกษตร(ลำไย) และส่วนหนึ่งมีธุรกิจส่วนตัว เช่นการค้าขาย หรืองานประจำอยู่แล้ว

ตารางที่ 5 จำนวนและร้อยละรายได้นอกภาคเกษตรในรอบปี

รายได้นอกภาคเกษตร(บาทต่อปี)	จำนวน(คน)	ร้อยละ
ไม่มีรายได้	131	54.6
1 - 5,000	9	3.8
5,001 - 10,000	45	18.8
10,001 - 15,000	11	4.6
15,001 - 20,000	39	16.2
20,001 บาทขึ้นไป	5	2.1
รวม	240	100.00

รายได้นอกภาคเกษตรต่ำสุด = 0 บาทต่อปี รายได้นอกภาคเกษตรเฉลี่ย = 6,372.91 บาทต่อปี
 รายได้นอกภาคเกษตรสูงสุด = 30,000 บาทต่อปี ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 8091.10

1.4 แรงงานในครัวเรือน

จากการวิจัยพบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่จำนวน ร้อยละ 54.2 มีแรงงานในครัวเรือน อยู่ระหว่าง 2-3 คน รองลงมาร้อยละ 43.7 มีแรงงานในครัวเรือน อยู่ระหว่าง 4-5 คน และแรงงานส่วนน้อยอีก ร้อยละ 2.1 มีแรงงานในครัวเรือน อยู่ระหว่าง 6-7 คน(ตารางที่ 6)

ตารางที่ 6 จำนวนและร้อยละแรงงานในครัวเรือน

จำนวนแรงงาน(คน)	จำนวน(คน)	ร้อยละ
2 - 3	130	54.2
4 - 5	105	43.7
6 - 7	5	2.1
รวม	240	100.00

แรงงานในครัวเรือนต่ำสุด = 2 คน

แรงงานในครัวเรือนเฉลี่ย = 3.22 คน

แรงงานในครัวเรือนสูงสุด = 6 คน

ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน = .7758

1.5 พื้นที่ทำกิน

จากการวิจัยพบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ ร้อยละ 42.5 มีพื้นที่ทำกิน อยู่ระหว่าง 4-6 ไร่ รองลงมา ร้อยละ 28.75 เกษตรกรมีพื้นที่ทำกิน อยู่ระหว่าง 7-9 ไร่ และเกษตรกรส่วนน้อย ร้อยละ 13.75 ที่มีพื้นที่ทำกิน อยู่ระหว่าง 10-12 ไร่ (ตารางที่ 7)

ตารางที่ 7 จำนวนและร้อยละพื้นที่ทำกินของเกษตรกร

พื้นที่ทำกิน(ไร่)	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1 - 3	36	15.00
4 - 6	102	42.50
7 - 9	69	28.75
10 - 12	33	13.75
รวม	240	100.00

พื้นที่ทำกินของเกษตรกรต่ำสุด = 2 ไร่

พื้นที่ทำกินเฉลี่ย = 6.35 ไร่

พื้นที่ทำกินของเกษตรกรสูงสุด = 12 ไร่

ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 2.4822

1.6 การมีน้ำใช้ในการเกษตรในฤดูแล้ง

จากการวิจัยพบว่า ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้มีพื้นที่ทำกินที่มีน้ำใช้ในการเกษตรในฤดูแล้งที่ผ่านมา เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 42.50 ได้มีน้ำใช้ในการเกษตรจำนวนพื้นที่ อยู่ระหว่าง 4-6 ไร่ รองลงมา ร้อยละ 28.75 ได้มีน้ำใช้ในการเกษตรจำนวนพื้นที่ อยู่ระหว่าง 7-9 ไร่ และเกษตรกรส่วนน้อย ร้อยละ 13.75 ได้มีน้ำใช้ในการเกษตร จำนวนพื้นที่ อยู่ระหว่าง 10-12 ไร่ (ตารางที่ 8)

ตารางที่ 8 จำนวนและร้อยละพื้นที่ทำกินที่มีน้ำใช้ในการเกษตรในฤดูแล้ง

พื้นที่ทำกินที่มีน้ำใช้(ไร่)	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1 - 3	36	15.00
4 - 6	102	42.50
7 - 9	69	28.75
10 - 12	33	13.75
รวม	240	100.00

พื้นที่ทำกินที่มีน้ำใช้ในการเกษตรต่ำสุด = 2 ไร่ พื้นที่ทำกินที่มีน้ำใช้เฉลี่ย = 6.35 ไร่
 พื้นที่ทำกินที่มีน้ำใช้ในการเกษตรสูงสุด = 12 ไร่ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 2.4822

1.7 การได้รับข้อมูล ข่าวสารด้านการเกษตร ในรอบปีที่ผ่านมา

จากการวิจัย พบว่าเกษตรกรร้อยละ 64.6 ไม่ได้รับข้อมูล ข่าวสารด้านการเกษตรในรอบปีที่ผ่านมา ส่วนเกษตรกรที่ได้รับข้อมูล ข่าวสารด้านการเกษตรในรอบปีที่ผ่านมา ร้อยละ 22.1 เคยได้รับ 1 ครั้ง รองลงมา ร้อยละ 9.6 เคยได้รับ 2 ครั้ง และเกษตรกรส่วนน้อยที่ได้รับข้อมูล ข่าวสารด้านการเกษตร ร้อยละ 0.8 เคยได้รับ 4 ครั้ง (ตารางที่ 9)

ตารางที่ 9 จำนวนและร้อยละการได้รับข้อมูล ข่าวสารด้านการเกษตรในรอบปีที่ผ่านมา

การได้รับข้อมูล ข่าวสาร(ครั้ง)	จำนวน(คน)	ร้อยละ
ไม่ได้รับ	155	64.6
เคย 1 ครั้ง	53	22.1
เคย 2 ครั้ง	23	9.6
เคย 3 ครั้ง	7	2.9
เคย 4 ครั้ง	2	0.8
รวม	240	100.00

1.8 การเข้าร่วมกิจกรรม ที่ศูนย์ถ่ายทอดฯ ในรอบปีที่ผ่านมา

จากการวิจัย พบว่าเกษตรกร ร้อยละ 62.9 ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมที่ศูนย์ถ่ายทอดฯ ในรอบปีที่ผ่านมา และเกษตรกรส่วนใหญ่ ร้อยละ 20.4 ที่เคยเข้าร่วมกิจกรรม 1 ครั้ง รองลงมาเกษตรกร ร้อยละ 11.7 ที่เคยเข้าร่วมกิจกรรม 2 ครั้ง และเกษตรกรส่วนน้อย ร้อยละ 0.4 ที่เคยเข้าร่วมกิจกรรม 4 และ 5 ครั้ง (ตารางที่ 10)

ตารางที่ 10 จำนวนและร้อยละการเข้าร่วมกิจกรรม ที่ศูนย์ถ่ายทอดฯ ในรอบปีที่ผ่านมา

การเข้าร่วมกิจกรรม(ครั้ง)	จำนวน(คน)	ร้อยละ
ไม่เคยเข้าร่วม	151	62.90
เคย 1 ครั้ง	49	20.40
เคย 2 ครั้ง	28	11.70
เคย 3 ครั้ง	10	4.20
เคย 4 ครั้ง	1	0.40
เคย 5 ครั้ง	1	0.40
รวม	240	100.00

1.9 ได้รับการถ่ายทอดความรู้ หรืออบรมในด้านการปลูกพืช ในปี 2544 และ 2545

จากการวิจัย พบว่าในปี 2544 เกษตรกร ร้อยละ 49.00 ไม่ได้รับการถ่ายทอดความรู้ หรืออบรม และเกษตรกรอีก ร้อยละ 51.00 ได้รับการถ่ายทอดความรู้ หรืออบรม ส่วนในปี 2545 พบว่าเกษตรกร ร้อยละ 94.20 ไม่ได้รับการถ่ายทอดความรู้ หรืออบรมและเกษตรกรอีก ร้อยละ 5.80 ได้รับการถ่ายทอดความรู้ หรืออบรม(ตารางที่ 11)

ตารางที่ 11 จำนวนและร้อยละการได้รับการถ่ายทอดความรู้ หรืออบรมในด้านการปลูกพืช
ปี 2544 และ 2545

ได้รับการถ่ายทอดความรู้	ปี 2544		ปี 2545	
	จำนวน(คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
ไม่ได้รับ	117	49	226	94.2
ได้รับ	123	51	14	5.8
รวม	240	100.00	240	100.00

1.10 ได้รับการถ่ายทอดความรู้ หรืออบรมในด้านการเลี้ยงสัตว์ ในปี 2544 และ 2545

จากการวิจัย พบว่าในปี 2544 เกษตรกร ร้อยละ 99.2 ไม่ได้รับการถ่ายทอดความรู้ หรืออบรม และเกษตรกร ร้อยละ 0.8 ได้รับการถ่ายทอดความรู้ ส่วนในปี 2545 พบว่า เกษตรกร ร้อยละ 99.6 ไม่ได้รับการถ่ายทอดความรู้ หรืออบรม และเกษตรกร ร้อยละ 0.4 ได้รับการถ่ายทอดความรู้ หรืออบรม(ตารางที่ 12)

ตารางที่ 12 จำนวนและร้อยละการได้รับการถ่ายทอดความรู้ในด้านการเลี้ยงสัตว์
ในปี 2544 และ 2545

ได้รับการถ่ายทอดความรู้	ปี 2544		ปี 2545	
	จำนวน(คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
ไม่ได้รับ	238	99.2	239	99.6
ได้รับ	2	0.8	1	0.4
รวม	240	100.00	240	100.00

1.11 ได้รับการถ่ายทอดความรู้ หรืออบรมในด้านประมง ในปี 2544 และ 2545

จากการวิจัย พบว่า ในปี 2544 และ 2545 เกษตรกร ร้อยละ 99.6 ไม่ได้รับการถ่ายทอดความรู้ หรืออบรม และเกษตรกร ร้อยละ 0.4 ได้รับการถ่ายทอดความรู้ หรืออบรม (ตารางที่ 13)

ตารางที่ 13 จำนวนและร้อยละการได้รับการถ่ายทอดความรู้ด้านประมง ในปี 2544 และ 2545

ได้รับการถ่ายทอดความรู้	ปี 2544		ปี 2545	
	จำนวน(คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
ไม่ได้รับ	239	99.6	239	99.6
ได้รับ	1	0.4	1	0.4
รวม	240	100.00	240	100.00

1.12 ได้รับการถ่ายทอดความรู้ หรืออบรมในด้านการแปรรูปถนอมอาหาร ในปี 2544 และ 2545 จากการวิจัย พบว่าในปี 2544 เกษตรกร ร้อยละ 94.6 ที่ไม่ได้รับการถ่ายทอดความรู้ หรืออบรม และเกษตรกรอีกร้อยละ 5.4 ได้รับการถ่ายทอดความรู้ หรืออบรม ส่วนในปี 2545 พบว่า เกษตรกร ร้อยละ 97.9 ไม่ได้รับการถ่ายทอดความรู้หรืออบรม และเกษตรกรอีกร้อยละ 2.1 ได้รับการถ่ายทอดความรู้ (ตารางที่ 14)

ตารางที่ 14 การได้รับการถ่ายทอดความรู้ หรืออบรมในด้านการแปรรูปถนอมอาหาร ในปี 2544 และ 2545

ได้รับการถ่ายทอดความรู้	ปี 2544		ปี 2545	
	จำนวน(คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
ไม่ได้รับ	227	94.6	235	97.9
ได้รับ	13	5.4	5	2.1
รวม	240	100.00	240	100.00

1.13 ได้รับการถ่ายทอดความรู้ หรืออบรมในด้านหัตถกรรมเกษตร ในปี 2544 และ 2545 จากการวิจัย พบว่า ในปี 2544 เกษตรกร ร้อยละ 95.4 ไม่ได้รับการถ่ายทอดความรู้ หรืออบรม และเกษตรกรอีกร้อยละ 4.6 ได้รับการถ่ายทอดความรู้ หรืออบรม ส่วนในปี 2545 พบว่า เกษตรกรร้อยละ 98.8 ไม่ได้รับการถ่ายทอดความรู้ หรืออบรม และเกษตรกรอีกร้อยละ 2.1 ได้รับการถ่ายทอดความรู้ หรืออบรม (ตารางที่ 15)

ตารางที่ 15 จำนวนและร้อยละการได้รับการถ่ายทอดความรู้ในด้านหัตถกรรมเกษตร
ในปี 2544 และ 2545

ได้รับการถ่ายทอดความรู้	ปี 2544		ปี 2545	
	จำนวน(คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
ไม่ได้รับ	229	95.4	237	98.8
ได้รับ	11	4.6	3	1.2
รวม	240	100.00	240	100.00

1.14 ระยะเวลาเดินทางจากบ้านถึงศูนย์ถ่ายทอดฯ

จากการวิจัย พบว่าเกษตรกร ส่วนใหญ่ ร้อยละ 58.0 ใช้เวลาเดินทางจากบ้านถึงศูนย์ถ่ายทอดฯ อยู่ระหว่าง 11-20 นาที รองลงมา ร้อยละ 27.9 ใช้เวลาเดินทางจากบ้านถึงศูนย์ถ่ายทอดฯ อยู่ระหว่าง 1-10 นาที และเกษตรกรส่วนน้อย ร้อยละ 0.8 ใช้เวลาเดินทางจากบ้านถึงศูนย์ถ่ายทอดฯ อยู่ตั้งแต่ 31 นาทีขึ้นไป (ตารางที่ 16)

ตารางที่ 16 จำนวนและร้อยละระยะเวลาเดินทางจากบ้านถึงศูนย์ถ่ายทอดฯ

ระยะเวลาเดินทาง (นาที)	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1 - 10 นาที	67	27.9
11 - 20 นาที	139	58.0
21 - 30 นาที	22	13.3
31 นาทีขึ้นไป	2	0.8
รวม	240	100.00

ระยะเวลาเดินทางต่ำสุด = 10 นาที ระยะเวลาเดินทางเฉลี่ย = 16.6 นาที

ระยะเวลาเดินทางสูงสุด = 35 นาที ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 5.7219

เลขหมู่.....
สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

1.15 กิจกรรมของจุดถ่ายทอดที่เกษตรกรอยากให้อุดหนุน

จากการวิจัยซึ่งได้จากการนำคะแนนในแต่ละอันดับมาตัดสินคะแนนรวมพบว่ากิจกรรมด้านการปลูกพืชเกษตรกรอยากให้อุดหนุนเป็นอันดับ 1 ด้านเกษตรผสมผสานเป็นอันดับ 2 ด้านเกษตรกรพอเพียง เป็นอันดับ 3 ด้านการเลี้ยงสัตว์ เป็นอันดับ 4 ด้านประมง เป็นอันดับ 5 ด้านหัตถกรรม เป็นอันดับ 6 ด้านการแปรรูปถนอมอาหาร เป็นอันดับ 7 และด้านการพัฒนาที่ดิน เป็นอันดับ 8 (ดูตารางที่ 17)

ตารางที่ 17 แสดงการจัดอันดับที่ได้จากการตัดสินคะแนนรวมของกิจกรรมของชุดถ่ายทอต่างๆที่เกษตรกรรอกยาให้จัดขึ้น

กิจกรรม	อันดับ1x8	อันดับ2x7	อันดับ3x6	อันดับ4x5	อันดับ5x4	อันดับ6x3	อันดับ7x2	อันดับ8x1	คะแนนรวม	อันดับที่
1.ด้านการปลูกพืช	240x8 =1,920	-	-	-	-	-	-	-	1,920	1
2.ด้านการเลี้ยงสัตว์	-	14x7 = 98	11x6 = 66	197x5 = 985	7x4 = 28	10x3 = 30	1x2 = 2	-	1,209	4
3.ด้านประมง	-	-	-	4x5 = 20	135x4 = 540	41x3 = 123	56x2 = 112	4x1 = 4	799	5
4.ด้านเกษตรผสมผสาน	-	223x7 = 1,561	16x6 = 96	1x5 = 5	-	-	-	-	1,662	2
5.ด้านเกษตรพอเพียง	-	3x7 = 21	211x6 = 1,266	24x5 = 120	1x4 = 4	1x3 = 3	-	-	1,414	3
6.ด้านพัฒนาที่ดิน	-	-	-	-	8x4 = 24	34x3 = 102	59x2 = 118	139x1 = 139	391	8
7.ด้านการแปรรูปถนอมอาหาร	-	-	1x6 = 6	10x5 = 50	31x4 = 124	76x3 = 228	53x2 = 106	69x1 = 69	583	7
8.ด้านหัตถกรรมเกษตร	-	1x7 = 7	1x6 = 6	4x5 = 20	58x4 = 232	78x3 = 234	71x2 = 142	27x1 = 27	668	6

หมายเหตุ กำหนดให้ค่าอันดับ 1 คูณด้วย 8 , 2 คูณด้วย 7 , 3 คูณด้วย 6 , 4 คูณด้วย 5 , 5 คูณด้วย 4 , 6 คูณด้วย 3 , 7 คูณด้วย 2 และ 8 คูณด้วย 1

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องความคิดเห็นของเกษตรกรต่อการดำเนินงานของศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล

2.1 ระดับความคิดเห็นของเกษตรกรต่อความเหมาะสมของกิจกรรมของศูนย์ถ่ายทอดฯ

ผลการวิเคราะห์ ข้อมูลระดับความคิดเห็นของเกษตรกรต่อความเหมาะสมของศูนย์ถ่ายทอดฯ (ตารางที่ 18) โดยภาพรวมพบว่า เกษตรกรมีความคิดเห็นต่อความเหมาะสมของกิจกรรม ศูนย์ถ่ายทอดฯ อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีคะแนนเฉลี่ยรวมเท่ากับ 2.094 คะแนน อาจเป็นเพราะว่า เกษตรกรภาคเหนือ โดยเฉพาะในจังหวัดเชียงใหม่ จะเป็นเกษตรกรที่มีอุปนิสัย เรียบๆ ง่าย ๆ เกรงใจผู้อื่น มองโลกในแง่ดี จะไม่ค่อยวิพากษ์วิจารณ์ ผู้อื่นหรือการกระทำของผู้อื่นมากนัก จะเห็นได้จากค่าเฉลี่ยของกิจกรรมต่างๆ ส่วนมากจะมีผลออกมาในระดับปานกลางอยู่มาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นพบว่า เกษตรกรมีความคิดเห็นต่อความเหมาะสมของกิจกรรมการมีจุดถ่ายทอดของศูนย์ถ่ายทอดฯ ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ย 2.44 อาจเป็นเพราะจุดถ่ายทอดฯ ที่ศูนย์ถ่ายทอดฯ ได้จัดตั้งขึ้นภายในท้องถิ่น เป็นกิจกรรมที่เกษตรกรมีความต้องการและเห็นว่ามีความเหมาะสม

และเกษตรกรมีความคิดเห็นต่อความเหมาะสมของกิจกรรมของศูนย์ถ่ายทอดฯ ในระดับปานกลาง ได้แก่ ศูนย์ถ่ายทอดฯ เหมาะสมที่ตั้งอยู่ที่เดียวกับ อบต. การบริการที่ไม่เป็นกันเอง ไม่สะดวกและไม่รวดเร็ว ความพอใจในการบริการ การบริการไม่ตรงกับความต้องการ ข้อมูลข่าวสารที่เหมาะสม และข้อมูลข่าวสารที่ตรงกับความต้องการ โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.67, 2.08, 2.07, 2.02, 1.98, 1.90, 1.90 และ 1.76 คะแนน อาจเป็นเพราะ เกษตรกรที่เลือกตอบแบบสอบถาม ที่มีความเห็นด้วยปานกลางมาก ซึ่งยังคงไม่เห็นด้วยว่าศูนย์ถ่ายทอดฯ ควรตั้งอยู่ที่เดียวกับ อบต. อาจจะทำให้การรับบริการด้านต่างๆ ไม่เป็นกันเอง เกิดความไม่สะดวกและไม่รวดเร็ว หรือข้อมูลข่าวสารที่มีไม่ค่อยจะเหมาะสมหรือตรงกับความต้องการมากนัก และทำให้เกษตรกรมีความเห็นด้วยกับความเหมาะสมในระดับปานกลาง

ตารางที่ 18 ระดับความคิดเห็นของเกษตรกรต่อความเหมาะสมของกิจกรรมของศูนย์ถ่ายทอดฯ

กิจกรรม	ความคิดเห็น			\bar{X}	SD	แปลผล
	มาก	ปานกลาง	น้อย			
1.การรับบริการไม่สะดวกและไม่รวดเร็ว	17	223	-	2.070	.2571	ปานกลาง
2.การรับบริการไม่ตรงกับความต้องการ	2	233	5	1.9875	.1707	ปานกลาง
3.ความพอใจในบริการ	6	234	-	2.0250	.1565	ปานกลาง
4.การรับบริการไม่เป็นกันเอง	20	220	-	2.0833	.2770	ปานกลาง
5.ข้อมูลข่าวสารตรงกับความต้องการ	2	179	59	1.7625	.4456	ปานกลาง
6.ศูนย์ถ่ายทอดฯเหมาะสมที่ตั้งอยู่ที่ อบต.	161	79	-	2.6708	.4709	ปานกลาง
7.ข้อมูลข่าวสารไม่มีความเหมาะสม	2	213	25	1.9042	.3221	ปานกลาง
8.ไม่เห็นด้วยกับเนื้อหากิจกรรมที่มี	5	206	29	1.9000	.3636	ปานกลาง
9.เห็นด้วยกับการมีจุดถ่ายทอดฯของศูนย์ถ่ายทอดฯ	108	131	1	2.4458	.5064	มาก
คะแนนเฉลี่ยรวม				2.094	0.3299	ปานกลาง

การแปลผล : เป็นการแปลผลจากการแบ่งช่วงคะแนนที่กำหนดไว้คือ

คะแนนเต็ม = 3 คะแนน

คำถามเชิงบวก

คำถามเชิงลบ

ระดับน้อย = ช่วง 1.00 - 1.66 ระดับมาก = ช่วง 1.00 - 1.66

ระดับปานกลาง = ช่วง 1.67 - 2.33 ระดับปานกลาง = ช่วง 1.67 - 2.33

ระดับมาก = ช่วง 2.34 - 3.00 ระดับน้อย = ช่วง 2.34 - 3.00

2.2 ระดับความคิดเห็นของเกษตรกรต่อความเชื่อถือของกิจกรรมของศูนย์ถ่ายทอดฯ

ผลการวิเคราะห์ ข้อมูลระดับความคิดเห็นของเกษตรกร ต่อความเชื่อถือของกิจกรรมของศูนย์ถ่ายทอดฯ (ตารางที่ 19) โดยภาพรวมพบว่าเกษตรกรมีความคิดเห็นต่อความเชื่อถือของกิจกรรมของศูนย์ถ่ายทอดฯ ในระดับปานกลาง โดยมีคะแนนเฉลี่ยรวมเท่ากับ 1.69 คะแนน อาจเป็นเพราะ ความคิดเห็นของเกษตรกร จะเป็นการลงความเห็น การแสดงออก ซึ่งความรู้ดีก เชื่อได้ว่าเกษตรกรจากประชากรตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย มีความคิดเห็นระดับปานกลางมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่าเกษตรกรมีความคิดเห็นต่อความเชื่อถือของกิจกรรมของศูนย์ถ่ายทอดฯ ในระดับปานกลาง ได้แก่ ศูนย์ถ่ายทอดฯมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน จุดถ่ายทอดฯที่มีอยู่ตรงกับความต้องการของเกษตรกร ศูนย์ถ่ายทอดฯมีข้อมูลที่ต้องการ ผู้อำนวยการศูนย์ฯสามารถให้คำแนะนำและเสนอทางเลือกทางการเกษตร ผู้อำนวยการศูนย์ฯไม่สามารถแนะนำและแก้ไขปัญหาทางการเกษตร และผู้อำนวยการศูนย์ฯเป็นผู้ที่มีความรอบรู้ทุกด้าน โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 1.97, 1.97, 1.85, 1.80, 1.71 และ 1.69 คะแนนตาม อาจเป็นเพราะ ศูนย์ถ่ายทอดฯมีข้อมูลบางส่วนหรือจุดถ่ายทอดฯบางจุด ที่ตรงกับความต้องการของเกษตรกรที่สามารถจะนำกลับไปใช้ ส่วนคำแนะนำ ทางเลือกของเกษตรกร การแก้ไขปัญหาทางการเกษตร ตลอดจนความรอบรู้ทุกด้านของผู้อำนวยการศูนย์ฯอาจไม่ตรงกับความต้องการของเกษตรกร ซึ่งอาจทำให้เกษตรกรมีความเชื่อถือต่อกิจกรรมในระดับปานกลาง

เกษตรกรมีความคิดเห็นต่อความเชื่อถือของกิจกรรมของศูนย์ถ่ายทอดฯ อยู่ในระดับน้อย ได้แก่ ผู้อำนวยการศูนย์ฯมาปฏิบัติงานสัปดาห์ละ 2 วัน มีความเหมาะสม และศูนย์ถ่ายทอดฯจะเป็นที่พบปะหรือประสานงานทางด้านการตลาดสินค้าเกษตรของชุมชนได้ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.50 และ 1.46 คะแนนตามลำดับ อาจมีผลต่อเนื่องมาจากการมาปฏิบัติงานของผู้อำนวยการศูนย์ฯสัปดาห์ละ 2 วัน อาจไม่พอเพียงกับความต้องการของเกษตรกร ส่วนการประสานงานทางด้านการตลาด ที่สามารถทำให้เกษตรกรมีรายได้ทางการเกษตรเพิ่มขึ้น เกษตรกรอาจเกิดความไม่แน่ใจว่าจะเชื่อถือได้

และเกษตรกรมีความคิดเห็นต่อความเชื่อถือของกิจกรรมของศูนย์ถ่ายทอดฯ ในระดับมาก ได้แก่ เกษตรกรเชื่อว่าศูนย์ถ่ายทอดฯไม่สามารถทำให้รายได้ทางการเกษตรเพิ่มขึ้นได้ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.24 คะแนน อาจเป็นเพราะศูนย์ถ่ายทอดฯที่จัดตั้งขึ้นเป็นศูนย์ข้อมูลความรู้เพียงอย่างเดียว

ตารางที่ 19 ความคิดเห็นของเกษตรกรต่อความเชื่อถือของกิจกรรมของศูนย์ถ่ายทอดฯ

กิจกรรม	ความคิดเห็น			\bar{X}	SD	แปลผล
	มาก	ปานกลาง	น้อย			
1.เชื่อว่าผู้อำนวยการศูนย์ฯเป็นผู้มีความรอบรู้ทุกด้าน	2	162	76	1.691	.4805	ปานกลาง
2.เชื่อว่าศูนย์ถ่ายทอดฯมีข้อมูลความรู้ที่ต้องการ	-	206	34	1.858	.3494	ปานกลาง
3.เชื่อว่าผู้อำนวยการศูนย์ฯสามารถให้คำแนะนำและเสนอทางเลือกทางการเกษตร	3	188	49	1.808	.4251	ปานกลาง
4.เชื่อว่าผู้อำนวยการศูนย์ฯไม่สามารถแนะนำและแก้ปัญหาทางการเกษตร	74	160	6	1.716	.5041	ปานกลาง
5.เชื่อว่าจุดถ่ายทอดฯที่มีอยู่ตรงกับความต้องการของเกษตรกร	2	230	8	1.975	.2030	ปานกลาง
6.เชื่อว่าศูนย์ถ่ายทอดฯจะมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน	2	230	8	1.975	.2030	ปานกลาง
7.เชื่อว่าศูนย์ถ่ายทอดฯไม่สามารถทำให้รายได้ทางการเกษตรเพิ่มขึ้นได้	185	51	4	1.245	.4687	มาก
8.เชื่อว่าศูนย์ถ่ายทอดฯจะเป็นที่พบปะและประสานงานทางด้านตลาดสินค้าเกษตรของชุมชนได้	1	109	130	1.462	.5079	น้อย
9.ผู้อำนวยการศูนย์ฯมาปฏิบัติงานสัปดาห์ละ 2 วันมีความเหมาะสม	4	112	124	1.500	.5334	น้อย
คะแนนเฉลี่ยรวม				1.692	0.4033	ปานกลาง

การแปลผล : เป็นการแปรผลจากการแบ่งช่วงคะแนนที่กำหนดไว้คือ

คะแนนเต็ม	=	3	คะแนน
ระดับน้อย	=	ช่วง	1.00 - 1.66
ระดับปานกลาง	=	ช่วง	1.67 - 2.33
ระดับมาก	=	ช่วง	2.34 - 3.00

2.3 ระดับความคิดเห็นของเกษตรกร ต่อประโยชน์ของกิจกรรมที่ได้รับจากศูนย์ถ่ายทอดฯ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ระดับความคิดเห็นของเกษตรกรต่อประโยชน์ของกิจกรรมที่ได้รับจากศูนย์ถ่ายทอดฯ(ตารางที่ 20) โดยภาพรวมพบว่าเกษตรกรมีความคิดเห็นต่อประโยชน์ของกิจกรรมที่ได้รับจากศูนย์ถ่ายทอดฯ อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยรวมเท่ากับ 1.71 คะแนน อาจเป็นเพราะ เกษตรกรไม่เห็นด้วยในกิจกรรมบางอย่าง จากศูนย์ถ่ายทอดฯกับจุดถ่ายทอดฯ ว่าจะ เป็นประโยชน์ต่อเกษตรกรและชุมชน ไม่ว่าจะเป็นการให้ความรู้หรืออบรมแก่เกษตรกร และการ ได้รับบริการของศูนย์ถ่ายทอดฯอย่างทั่วถึง ตลอดจนความทันสมัยของข้อมูลข่าวสารของศูนย์ถ่ายทอดฯ อาจทำให้เกษตรกรเกิดความไม่แน่ใจว่าศูนย์ถ่ายทอดฯที่ตั้งขึ้นมาจะเป็นประโยชน์มากนัก

เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นพบว่า ความคิดเห็นของเกษตรกรต่อประโยชน์ของกิจกรรมที่ได้รับจากศูนย์ถ่ายทอดฯ ในระดับปานกลาง ได้แก่ ประโยชน์จากจุดถ่ายทอดฯ ศูนย์ถ่ายทอดฯเป็นประโยชน์มากกว่าศูนย์เกษตรประจำตำบล(เดิม) ศูนย์ถ่ายทอดฯไม่สามารถให้ความรู้ ข้อมูลข่าวสารได้ทุกเรื่อง และการนำความรู้จากจุดถ่ายทอดฯกลับไปใช้ โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 1.98 , 1.97, 1.97 , และ 1.92 คะแนนอาจเป็นเพราะ เกษตรกรมีความคิดเห็นว่าศูนย์ถ่ายทอดฯที่ตั้งขึ้นมา มีกิจกรรมที่ยังไม่เป็นประโยชน์ต่อเกษตรกรมากนัก ซึ่งอาจเนื่องมาจากความไม่พร้อมในการจัดตั้ง ศูนย์ฯอาจทำให้ข้อมูล ข่าวสารต่างๆยังไม่สมบูรณ์ หรือจุดถ่ายทอดฯบางแห่งที่มีไม่เป็นที่ต้องการ ของเกษตรกร ซึ่งมีผลทำให้เกษตรกรเกิดความลังเลที่จะนำเอาความรู้ หรือกิจกรรมของจุดถ่ายทอดฯกลับไปใช้ในไร่นาของตนเอง

และเกษตรกรมีความคิดเห็นของเกษตรกรต่อประโยชน์ของกิจกรรมที่ได้รับจากศูนย์ถ่ายทอดฯ ในระดับน้อย ได้แก่ ประโยชน์จากความทันสมัย ของข้อมูลข่าวสาร ประโยชน์จากการฝึกอบรม ประโยชน์จากศูนย์ถ่ายทอดฯต่อชุมชน และการได้รับบริการอย่างทั่วถึงจากศูนย์ถ่ายทอดฯ โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 1.62 , 1.59 , 1.54 และ 1.11 คะแนน อาจเป็นเพราะ ศูนย์ถ่ายทอดฯที่มีอยู่ ไม่เป็นประโยชน์ต่อเกษตรกรและชุมชนเท่าที่ควร กิจกรรม ความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร ที่มีอยู่เป็นข้อมูลพื้นฐาน เกษตรกรไม่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้เท่าที่ควร ซึ่งอาจจะเก่าไปไม่ทันสมัยหรือไม่ ได้เปลี่ยนแปลงตัวเลข ปริมาณต่างๆเมื่อเปลี่ยนปี พ.ศ. ปัจจุบันกิจกรรมความรู้ ข้อมูลข่าวสาร เกษตรกรสามารถหาได้จากสื่อต่างๆ เช่นวารสาร นิตยสาร โทรทัศน์ ที่เกี่ยวข้องกับเกษตร จึง ไม่เห็นประโยชน์ของศูนย์ถ่ายทอดฯมากนัก ส่วนประโยชน์จากการฝึกอบรมและการบริการอย่าง ทั่วถึง เกษตรกรมีความคิดเห็นว่ายังไม่มีความทั่วถึง เกษตรกรบางส่วนยังไม่ได้รับความรู้ หรืออบรมจากศูนย์ถ่ายทอดฯ แต่ยังมีเกษตรกรอีกส่วนหนึ่งที่ได้รับความรู้ หรืออบรมจากศูนย์ถ่ายทอดฯ หลายครั้งหรือบ่อยครั้ง

ตารางที่ 20 ระดับความคิดเห็นของเกษตรกรต่อประโยชน์ของกิจกรรมที่ได้รับจากศูนย์ถ่ายทอดฯ

กิจกรรม	ความคิดเห็น			— X	SD	แปลผล
	มาก	ปาน กลาง	น้อย			
1. ศูนย์ถ่ายทอดฯ ไม่สามารถให้ความรู้ข้อมูลข่าวสารได้ทุกอย่าง	2	229	9	1.970	.2125	ปาน กลาง
2. ประโยชน์จากความทันสมัยของข้อมูลข่าวสาร	-	149	91	1.620	.4862	น้อย
3. ประโยชน์จากการฝึกอบรม	1	141	98	1.595	.5002	น้อย
4. ประโยชน์จากจุดถ่ายทอดฯ	2	223	5	1.987	.1707	ปาน กลาง
5. ประโยชน์จากศูนย์ถ่ายทอดฯ ต่อชุมชน	3	125	112	1.545	.5235	น้อย
6. การนำความรู้จากจุดถ่ายทอดฯ กลับไปใช้	2	217	21	1.920	.2999	ปาน กลาง
7. ศูนย์ถ่ายทอดฯ เป็นประโยชน์มากกว่าศูนย์เกษตรประจำตำบล	12	210	18	1.975	.3534	ปาน กลาง
8. ประโยชน์จากศูนย์ถ่ายทอดฯ ที่ทำให้เกษตรกรได้รับบริการอย่างทั่วถึง	2	24	214	1.116	.3467	น้อย
คะแนนเฉลี่ยรวม				1.716	0.3616	ปาน กลาง

การแปลผล : เป็นการแปลผลจากการแบ่งช่วงคะแนนที่กำหนดไว้คือ

คะแนนเต็ม = 3 คะแนน

คำถามเชิงบวก

คำถามเชิงลบ

ระดับน้อย = ช่วง 1.00 - 1.66 ระดับมาก = ช่วง 1.00 - 1.66

ระดับปานกลาง = ช่วง 1.67 - 2.33 ระดับปานกลาง = ช่วง 1.67 - 2.33

ระดับมาก = ช่วง 2.34 - 3.00 ระดับน้อย = ช่วง 2.34 - 3.00

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรอิสระ ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา รายได้รวมของเกษตรกร แรงงานในครัวเรือน พื้นที่ทำกิน การได้รับข้อมูลข่าวสารด้านการเกษตรจากศูนย์ถ่ายทอดฯ และระยะเวลาที่เดินทางจากบ้านถึงศูนย์ถ่ายทอดฯ โดยใช้ค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation) ซึ่งปรากฏผลการวิเคราะห์ ดังนี้

ตารางที่ 21 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระกับตัวแปรอิสระ

	X1	X2	X3	X4	X5	X6	X7
X1	1.000	-.302**	.093	.243**	.344**	-.049	.053
X2		1.000	.391**	.149*	.133*	.116	-.129*
X3			1.000	.449**	.466**	-.078	.099
X4				1.000	.641**	.219**	-.093
X5					1.000	.060	-.045
X6						1.000	-.394**
X7							1.000

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

- เมื่อ
- X1 = อายุ
 - X2 = ระดับการศึกษา
 - X3 = รายได้รวมของเกษตรกร
 - X4 = แรงงานในครัวเรือน
 - X5 = พื้นที่ทำกิน
 - X6 = การได้รับข้อมูล ข่าวสารด้านการเกษตร
 - X7 = ระยะเวลาที่เดินทางจากบ้านถึงศูนย์ถ่ายทอดฯ

3. หาคความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ โดยใช้ค่าสถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ของเพียร์สัน

(Pearson Product Moment Correlation ; r)

3.1 ความสัมพันธ์ระหว่าง อายุ กับ ระดับการศึกษา

จากตารางที่ 21 พบว่า อายุของเกษตรกร มีความสัมพันธ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ กับ ระดับการศึกษาของเกษตรกร ซึ่งมีความสัมพันธ์ทางลบและปานกลาง (ค่า $r = -.302^{**}$) หมายความว่าเกษตรกรที่มีอายุมาก มักมีการศึกษาที่ต่ำกว่าเกษตรกรที่มีอายุน้อย ซึ่งอาจเนื่องมาจากความจำกัดของการบริการการศึกษาแก่ประชาชนในอดีต

3.2 ความสัมพันธ์ระหว่าง อายุ กับ แรงงานในครัวเรือน

จากตารางที่ 21 พบว่า อายุของเกษตรกรมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ กับ แรงงานในครัวเรือนของเกษตรกร ซึ่งมีความสัมพันธ์ทางบวก และต่ำ (ค่า $r = .243^{**}$) หมายความว่า เกษตรกรที่มีอายุมาก มักจะมีแรงงานในครัวเรือนมาก ทั้งนี้เนื่องมาจาก เกษตรกรที่มีอายุอยู่ในช่วงวัยกลางคนขึ้นไป จะเป็นครอบครัวแบบครอบครัวใหญ่ มีจำนวนสมาชิกมาก แรงงานในครัวเรือนจะมากตาม แต่เกษตรกรที่มีอายุที่ต่ำลงมาจะเป็นครอบครัวขนาดเล็ก แรงงานในครัวเรือนก็น้อยตาม

3.3 ความสัมพันธ์ระหว่าง อายุ กับ พื้นที่ทำกิน

จากตารางที่ 21 พบว่า อายุของเกษตรกร มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ กับพื้นที่ทำกินของเกษตรกร ซึ่งมีความสัมพันธ์ทางบวกและปานกลาง (ค่า $r = .344^{**}$) หมายความว่า เกษตรกรที่มีอายุมาก มักจะมีพื้นที่ทำกินมาก ทั้งนี้เนื่องมาจาก เกษตรกรที่มีอายุอยู่ในช่วงวัยกลางคนขึ้นไป จะสะสมทรัพย์สินและที่ดินได้มากขึ้นจึงมีพื้นที่ทำกินมาก ส่วนเกษตรกรที่มีอายุน้อย จะเป็นเกษตรกรรายใหม่ พื้นที่ทำกินจะเป็นขนาดเล็ก และที่ทำกินบางส่วนก็ได้แยกออกมาจากครอบครัวใหญ่

3.4 ความสัมพันธ์ระหว่าง ระดับการศึกษา กับ รายได้รวมของเกษตรกร

จากตารางที่ 21 พบว่า ระดับการศึกษา มีความสัมพันธ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ กับ รายได้รวมของเกษตรกร ซึ่งมีความสัมพันธ์ทางบวกและปานกลาง (ค่า $r = .391^{**}$) หมายความว่า เกษตรกรมีการศึกษาที่สูง อาจเป็นเพราะประโยชน์ของการศึกษา ทำให้เกษตรกรมีโอกาส ใช้ความรู้ที่ได้ศึกษามาในการเกษตรและนอกการเกษตรได้ดี กว่ากลุ่มเกษตรกรที่มีการศึกษาในระดับต่ำ

3.5 ความสัมพันธ์ระหว่าง แรงงานในครัวเรือน กับ รายได้รวมของเกษตรกร

จากตารางที่ 21 พบว่า แรงงานในครัวเรือน มีความสัมพันธ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ กับรายได้รวมของเกษตรกร ซึ่งมีความสัมพันธ์ทางบวกและปานกลาง (ค่า $r = .449^{**}$) หมายความว่า เกษตรกรที่มีแรงงานในครัวเรือน สามารถทำการเกษตรมาก ผลผลิตมากขึ้น จะทำให้รายได้รวมของเกษตรกรสูงขึ้นตาม

3.6 ความสัมพันธ์ระหว่าง พื้นที่ทำกิน กับ รายได้รวมของเกษตรกร

จากตารางที่ 21 พบว่า พื้นที่ทำกิน มีความสัมพันธ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ กับรายได้รวมของเกษตรกร ซึ่งมีความสัมพันธ์ทางบวกและปานกลาง (ค่า $r = .466^{**}$) หมายความว่า เกษตรกรที่มีพื้นที่ทำกินมาก สามารถทำการเกษตร และทำรายได้รวมของเกษตรกรเพิ่มมากขึ้นตาม

3.7 ความสัมพันธ์ระหว่าง แรงงานในครัวเรือน กับพื้นที่ทำกิน

จากตารางที่ 21 พบว่า แรงงานในครัวเรือน มีความสัมพันธ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ กับพื้นที่ทำกินของเกษตรกร ซึ่งมีความสัมพันธ์ทางบวกและมากพอสมควร (ค่า $r = .641^{**}$) หมายความว่า เกษตรกรที่มีแรงงานในครัวเรือนมาก จะมีพื้นที่ทำกินมากตาม แต่ไม่เสมอไป เกษตรกรที่มีแรงงานในครัวเรือนน้อย จะมีพื้นที่ทำกินมากก็ได้

3.8 ความสัมพันธ์ระหว่างการได้รับข้อมูลข่าวสารด้านการเกษตรจากศูนย์ถ่ายทอดฯ กับ ระยะเวลาที่เดินทางจากบ้านถึงศูนย์ถ่ายทอดฯ

จากตารางที่ 21 พบว่า การได้รับข้อมูลข่าวสารด้านการเกษตรจากศูนย์ถ่ายทอดฯ มีความสัมพันธ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ กับระยะเวลาที่เดินทางจากบ้านถึงศูนย์ถ่ายทอดฯ ซึ่งมีความสัมพันธ์ทางลบและปานกลาง (ค่า $r = -.394^{**}$) หมายความว่า การได้รับข้อมูลข่าวสารด้านการเกษตรมาก ระยะทางจากบ้านมายังศูนย์ถ่ายทอดฯจะไม่ไกล เท่ากับผู้ที่ได้รับข้อมูลข่าวสารด้านการเกษตรจากศูนย์ถ่ายทอดฯน้อยกว่า ดังนั้นการจะพิจารณาตั้งศูนย์ถ่ายทอดฯ ณ ที่ทำการ อบต. เสมอไปอาจไม่เหมาะสม ควรให้ศูนย์ถ่ายทอดฯตั้งอยู่ในย่านกลางๆตำบลที่ซึ่งคนจำนวนมากจะไปใช้บริการได้สะดวก

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุแบบขั้นต้นกับความคิดเห็นของเกษตรกรต่อความเหมาะสมของกิจกรรมของศูนย์ถ่ายทอดฯ

ตารางที่ 22 ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุแบบขั้นต้นโดยสรุป ของความคิดเห็นของกิจกรรมของศูนย์ถ่ายทอดฯ

ตัวแปร	R	R ²	R ² change	B	Beta	T
-พื้นที่ทำกิน	.255	.065	.024	-.0059	.155	2.468
-การได้รับข้อมูลข่าวสารด้านการเกษตรจากศูนย์ถ่ายทอดฯ	.202	.041	.041	-.423	-.212	-3.365
-ค่าคงที่				10.624		46.313

F = 8.238

จากผลการวิเคราะห์ดังกล่าวจึงสามารถสรุปเป็นสมการถดถอยพหุความคิดเห็นของเกษตรกรต่อความเหมาะสมของกิจกรรมของศูนย์ถ่ายทอดฯ ไว้ดังนี้

$$\text{จากสมการ } Y_1 = a + b_1x_1 + b_2x_2 + b_3x_3 + b_4x_4 + b_5x_5 + b_6x_6 + b_7x_7$$

เมื่อ Y_1 = ความคิดเห็นของเกษตรกรต่อความเหมาะสมของกิจกรรมของศูนย์ถ่ายทอดฯ

a = ค่าคงที่

$b_1...7$ = ค่าสัมประสิทธิ์ของความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระแต่ละตัวแปรกับตัวแปรตามเมื่อควบคุมตัวแปรอิสระอื่นที่มีอยู่ในสมการที่คงที่แล้ว

X_1 = อายุ

X_2 = ระดับการศึกษา

X_3 = รายได้รวมของเกษตรกร

X_4 = แรงงานในครัวเรือน

X_5 = พื้นที่ทำกิน

X_6 = การได้รับข้อมูลข่าวสารด้านการเกษตรจากศูนย์ถ่ายทอดฯ

X_7 = ระยะเวลาที่เดินทางจากบ้านถึงศูนย์ถ่ายทอดฯ

ซึ่งเขียนสมการถดถอยได้ดังนี้

$$Y = a + b_5 x_5 + b_6 x_6$$

$$Y = 10.624 - 0.0059(\text{พื้นที่ทำกิน}) - 0.423 (\text{การได้รับข้อมูลข่าวสารด้านการเกษตรจากศูนย์ถ่ายทอดฯ})$$

$$R = .255$$

$$R^2 = .065$$

$$R^2_{adj} = .057$$

$$SEE = .9251$$

$$F = 8.238$$

ตามตารางที่ 22 แสดงว่า เกษตรกรที่มีพื้นที่ทำกินมาก จะมีความคิดเห็น ในทางที่คิดว่า ศูนย์ถ่ายทอดฯ ไม่ค่อยมีความเหมาะสมนักและขณะเดียวกันที่เกษตรกรที่ได้รับข่าวสารจากศูนย์ถ่ายทอดฯ มากก็เห็นว่ากิจกรรมของศูนย์ถ่ายทอดฯ ไม่ค่อยเหมาะสม อาจเป็นเพราะว่าเกษตรกรที่มีพื้นที่ทำกินมาก ต้องทำกิจกรรมทางการเกษตรของตนเอง อาจไม่มีเวลาสนใจกิจกรรมต่างๆของศูนย์ถ่ายทอดฯ หรือจุดถ่ายทอดฯ ที่ไม่สนใจ อาจเพราะเห็นว่ากิจกรรมของตนเองดีกว่า สำคัญกว่า จึงมีความคิดเห็นว่างิจกรรมของศูนย์ถ่ายทอดฯ ไม่ค่อยมีความเหมาะสม นอกจากนี้เกษตรกรที่ได้รับข้อมูลข่าวสาร ด้านการเกษตรจากศูนย์ถ่ายทอดฯ มาก อาจจะได้รับข้อมูลข่าวสารแล้วไม่ได้นำไปปฏิบัติ หรืออาจจะไม่เชื่อข้อมูลข่าวสารที่ได้รับ อาจทำให้ไม่สามารถตัดสินใจว่าจะทำกิจกรรมอะไรดี จึงมีความคิดเห็นว่างิจกรรมของศูนย์ถ่ายทอดฯ ไม่มีความเหมาะสม สามารถอธิบายความผันแปรของความคิดเห็นของเกษตรกรในด้านความเหมาะสมของกิจกรรมของศูนย์ถ่ายทอดฯ ได้ร้อยละ 6.5 (ค่าของ R^2) และยังมีตัวแปรอื่นๆ เกิน ร้อยละ 90 ที่จะต้องทำการวิจัยในครั้งต่อไป

เมื่อพิจารณาสมการถดถอยพหุแบบขั้นตอนอธิบาย ได้ว่า ความคิดเห็นของเกษตรกรต่อความเหมาะสม ของกิจกรรมของศูนย์ถ่ายทอดฯ มีค่าเท่ากับ $10.624 - 0.0059$ คูณด้วย(พื้นที่ทำกิน) $- .423$ คูณด้วย (การได้รับข้อมูลข่าวสารด้านการเกษตรจากศูนย์ถ่ายทอดฯ) แสดงว่าเกษตรกรที่มีพื้นที่ทำกินมาก จะเห็นด้วยว่างิจกรรมของศูนย์ถ่ายทอดฯ ไม่มีความเหมาะสม นอกจากนี้เกษตรกรได้รับข้อมูลข่าวสารด้านการเกษตร จากศูนย์ถ่ายทอดฯ มาก จะมีความคิดเห็นว่างิจกรรมของศูนย์ถ่ายทอดฯ ไม่มีความเหมาะสมเช่นกัน

ส่วนตัวแปรตามอีก 2 ตัวแปรคือ

$$Y_2 = \text{ความคิดเห็นของเกษตรกรต่อความเชื่อถือของกิจกรรมของศูนย์ถ่ายทอดฯ}$$

$$Y_3 = \text{ความคิดเห็นของเกษตรกรต่อประโยชน์ของกิจกรรมที่ได้รับจากศูนย์ถ่ายทอดฯ}$$

ไม่มีความสัมพันธ์ทางสถิติกับตัวแปรอิสระเลย

ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์ ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะของเกษตรกร

ในการวิจัย ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะของเกษตรกร ได้สอบถามโดยใช้คำถามแบบปลายปิดและปลายเปิด ซึ่งเกษตรกรสามารถให้ความเห็นไว้ สรุปได้ดังนี้

1.ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะของเกษตรกร

ในการวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคแบบปลายปิด ทางด้านการบริการและรับบริการของศูนย์ถ่ายทอดฯ และด้านการทำงานของผู้อำนวยการศูนย์ถ่ายทอดฯ (ตารางที่ 23) พบว่า

1.1 การติดต่อประสานงาน พบว่าเกษตรกรจำนวน 187 คนไม่มีปัญหาในการติดต่อประสานงานกับศูนย์ถ่ายทอดฯ และเกษตรกรมีปัญหาในการติดต่อจำนวน 53 คน

ข้อเสนอแนะ การติดต่อประสานงาน เกษตรกรจำนวน 47 คน อยากให้ศูนย์ถ่ายทอดฯมีเจ้าหน้าที่คอยประสานงานอยู่ที่ศูนย์ฯ และเกษตรกรจำนวน 65 คน อยากให้ผู้ผู้อำนวยการศูนย์ฯออกพบปะเกษตรกร ส่วนเกษตรกรจำนวน 128 คน ไม่ได้ตอบข้อเสนอแนะการติดต่อประสานงาน

1.2 การประชาสัมพันธ์ พบว่าเกษตรกรจำนวน 105 คนไม่มีปัญหาในการประชาสัมพันธ์ของศูนย์ถ่ายทอดฯ และเกษตรกรมีปัญหาในการประชาสัมพันธ์จำนวน 135 คน

ข้อเสนอแนะ การประชาสัมพันธ์ เกษตรกรจำนวน 91 คน อยากให้ศูนย์ถ่ายทอดฯประชาสัมพันธ์ให้ทราบทั่วกันและเกษตรกรจำนวน 53 คน อยากให้ประกาศเสียงตามสาย ส่วนเกษตรกรจำนวน 96 คน ไม่ได้ตอบข้อเสนอแนะการประชาสัมพันธ์

1.3 ข้อมูล ข่าวสารเอกสารด้านวิชาการ พบว่าเกษตรกรจำนวน 109 คนไม่มีปัญหากับข้อมูล ข่าวสารเอกสารด้านวิชาการ และเกษตรกรมีปัญหากับข้อมูล ข่าวสารเอกสารด้านวิชาการจำนวน 131 คน

ข้อเสนอแนะ ข้อมูล ข่าวสารเอกสารด้านวิชาการ เกษตรกรจำนวน 86 คนอยากให้ศูนย์ถ่ายทอดฯเพิ่มเนื้อหาข้อมูลข่าวสารให้มากขึ้น และเกษตรกรจำนวน 48 คน อยากให้ข้อมูลมีความทันสมัยและเหมาะสม ส่วนเกษตรกรจำนวน 106 คน ไม่ได้ตอบข้อเสนอแนะเรื่องข้อมูลข่าวสาร

1.4 การจัดฝึกอบรม พบว่าเกษตรกรจำนวน 29 คนไม่มีปัญหาในการจัดฝึกอบรม และเกษตรกรมีปัญหาในการจัดฝึกอบรม จำนวน 211 คน

ข้อเสนอแนะ การจัดฝึกอบรม เกษตรกรจำนวน 198 คนอยากให้ศูนย์ถ่ายทอดฯทำการฝึกอบรมให้เกษตรกรอย่างทั่วถึง และเกษตรกรจำนวน 21 คนอยากให้อบรมความรู้ด้านอื่นๆส่วนเกษตรกรจำนวน 21 คน ไม่ได้ตอบข้อเสนอแนะการฝึกอบรม

1.5 การเดินทางมารับบริการ พบว่าเกษตรกรจำนวน 189 คนไม่มีปัญหาในการเดินทางมารับบริการ และเกษตรกรมีปัญหาในการเดินทางมารับบริการ จำนวน 51 คน

ข้อเสนอแนะ การเดินทางมารับบริการ เกษตรกรจำนวน 43 คน อยากให้ผู้อำนวยความสะดวกศูนย์เข้าไปเยี่ยมเยือนเกษตรกรในพื้นที่ที่ห่างไกลจากศูนย์ฯ แทนที่เกษตรกรจะต้องเดินทางมารับบริการที่ศูนย์ฯ ส่วนเกษตรกรจำนวน 197 คน ไม่ได้ตอบข้อเสนอแนะการเดินทางมารับบริการ

1.6 จุดถ่ายทอฯ พบว่าเกษตรกรจำนวน 228 ไม่มีปัญหาด้านจุดถ่ายทอฯ และเกษตรกรมีปัญหากับจุดถ่ายทอฯ จำนวน 12 คน

ข้อเสนอแนะ จุดถ่ายทอฯ เกษตรกรจำนวน 61 คน อยากให้มีจุดถ่ายทอฯ ที่มีกิจกรรมหลากหลายด้าน และเกษตรกรจำนวน 82 คนต้องการให้มีจุดถ่ายทอฯ ด้านการปลูกพืชมากขึ้น ส่วนเกษตรกรจำนวน 97 คน ไม่ได้ตอบข้อเสนอแนะจุดถ่ายทอฯ

1.7 เวลาที่มาปฏิบัติงานของผู้อำนวยความสะดวกศูนย์ฯ พบว่าเกษตรกรจำนวน 77 คนไม่มีปัญหากับเวลาที่มาปฏิบัติงานของผู้อำนวยความสะดวกศูนย์ฯ และเกษตรกรมีปัญหากับเวลาที่มาปฏิบัติงานของผู้อำนวยความสะดวกศูนย์ฯ จำนวน 163 คน

ข้อเสนอแนะ เวลาที่มาปฏิบัติงานของผู้อำนวยความสะดวกศูนย์ฯ เกษตรกรจำนวน 118 คนอยากให้ผู้อำนวยความสะดวกศูนย์ฯ มาปฏิบัติงานประจำอยู่ที่ศูนย์ฯ เนื่องจากการมาปฏิบัติงานสัปดาห์ละ 2 วัน น้อยเกินไป และเกษตรกรจำนวน 122 คน ไม่ได้ตอบข้อเสนอแนะเวลาที่มาปฏิบัติงานของผู้อำนวยความสะดวกศูนย์ฯ

1.8 การพบปะเยี่ยมเยือนของผู้อำนวยความสะดวกศูนย์ฯ พบว่าเกษตรกรจำนวน 55 คนไม่มีปัญหากับการพบปะเยี่ยมเยือนของผู้อำนวยความสะดวกศูนย์ฯ และเกษตรกรมีปัญหากับการพบปะเยี่ยมเยือนของผู้อำนวยความสะดวกศูนย์ฯ จำนวน 177 คน

ข้อเสนอแนะ การพบปะเยี่ยมเยือนของผู้อำนวยความสะดวกศูนย์ฯ เกษตรกรจำนวน 185 คนอยากให้ผู้อำนวยความสะดวกศูนย์ฯ ออกพบปะเยี่ยมเยือนเกษตรกรบ่อยๆ และให้ทั่วถึง และเกษตรกรจำนวน 55 คน ไม่ได้ตอบข้อเสนอแนะการพบปะเยี่ยมเยือนของผู้อำนวยความสะดวกศูนย์ฯ

1.9 การต่อเนื่องที่มาเยี่ยมเยือนของผู้อำนวยความสะดวกศูนย์ฯ พบว่าเกษตรกรจำนวน 63 คนไม่มีปัญหากับการต่อเนื่องที่มาเยี่ยมเยือนของผู้อำนวยความสะดวกศูนย์ฯ และเกษตรกรมีปัญหากับความต่อเนื่องที่มาเยี่ยมเยือนผู้อำนวยความสะดวกศูนย์ฯ จำนวน 177 คน

ข้อเสนอแนะ การต่อเนื่องที่มาเยี่ยมเยือนของผู้อำนวยความสะดวกศูนย์ฯ เกษตรกรจำนวน 146 คนอยากให้ผู้อำนวยความสะดวกศูนย์ฯ ออกเยี่ยมเยือนเกษตรกรบ่อยครั้ง อย่างน้อย 2 ครั้งต่อเดือน และเกษตรกรจำนวน 94 คน ไม่ได้ตอบข้อเสนอแนะการต่อเนื่องที่มาเยี่ยมเยือนของผู้อำนวยความสะดวกศูนย์ฯ

1.10 การถ่ายทอดความรู้ แนะนำ ให้ความคิดเห็นและแก้ไขปัญห พบว่าเกษตรกรจำนวน 68 คนไม่มีปัญหากับการถ่ายทอดความรู้ แนะนำ ให้ความคิดเห็นและแก้ไขปัญห และเกษตรกรมีปัญหากับการถ่ายทอดความรู้ แนะนำ ให้ความคิดเห็นและแก้ไขปัญห จำนวน 172 คน

ข้อเสนอแนะ การถ่ายทอดความรู้ แนะนำ ให้ความคิดเห็นและแก้ไขปัญหา เกษตรกรจำนวน 81 คน อยากให้ผู้อำนวยการศูนย์ฯ แนะนำและแก้ไขปัญหาทางการเกษตรแก่เกษตรกร และเกษตรกรจำนวน 61 คน อยากให้ผู้อำนวยการศูนย์ฯหาความรู้ใหม่ๆหลายๆด้าน มาแนะนำให้แก่เกษตรกร ส่วนเกษตรกรจำนวน 98 คนไม่ได้ตอบข้อเสนอแนะการถ่ายทอดความรู้ แนะนำ ให้ความคิดเห็นและแก้ไขปัญหา

ตารางที่ 23 ปัญหาและอุปสรรคของเกษตรกร

กิจกรรม	ไม่มีปัญหา		มีปัญหา		ลำดับ ของ ปัญหา
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	
<u>ด้านการบริการและรับบริการของศูนย์ถ่ายทอดฯ</u>					
1. การติดต่อประสานงาน	187	77.91	53	22.10	8
2. การประชาสัมพันธ์	105	43.75	135	56.25	6
3. ข้อมูล ข่าวสาร เอกสารด้านวิชาการ	109	45.41	131	54.58	7
4. การจัดฝึกอบรม	29	12.08	211	87.91	1
5. การเดินทางมารับบริการ	189	78.75	51	21.25	9
6. จุดถ่ายทอดฯ	228	95.00	12	5.00	10
<u>ด้านการทำงานของผู้อำนวยการศูนย์ถ่ายทอดฯ</u>					
1. เวลาที่มาปฏิบัติงาน	77	32.08	163	67.92	5
2. การพบปะเยี่ยมเยือนเกษตรกร	55	22.92	185	77.08	2
3. การต่อเรื่องที่มาเยี่ยมเยือน	63	26.25	177	73.75	3
4. การถ่ายทอดความรู้ แนะนำ ให้ความคิดเห็น และแก้ไขปัญหา	68	28.33	172	71.66	4